

מדינת ישראל
משרד החינוך

ראמ"ה
הרשות הארצית
למדידה והערכה בחינוך

המזכירות הפדגוגית

חוברת טקסטים

מבחן בעברית לכיתה ד

חינוך חרדי

אב
דג

64313

עלילון (קומיקס)

שלושה חברים נכגשו בסוף יום הלימודים.

עברו לעמוד הבא וקראו את הכתבה שפורסמה בעיתון.
שם הכתבה: "בואו נשחק".

בואו נשחק

האם הרגשתם פעם תחושה של ציפייה לפני שפתחתם את משחק הקופסה האהוב עליכם? האם גם אתם נהנים לשחק בחוץ עם חברים או עם בני משפחה? כבר מגיל צעיר מאוד אנחנו מבלים זמן רב במשחקים כמו בובות וקוביות. כשאנחנו גדלים, אנחנו בוחרים לשחק גם במשחקים מורכבים יותר: משחקי קופסה 5 כמו מונופול או דמקה ומשחקי כדור. המשחק בדרך כלל גורם לנו להנאה ולשעשוע, אבל אלה אינן התרומות היחידות שלו. באילו דרכים נוספות תורם לנו המשחק?

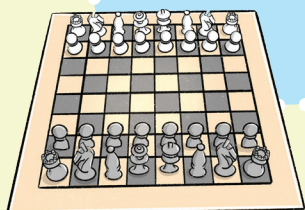
פיתוח יחסים טובים עם אחרים

משחקים רבים עוזרים לנו לפתח יחסים טובים עם הזולת. לדוגמה, במשחקי כדור שמשחקים בקבוצה, אנחנו לומדים לשיתף פעולה עם אחרים. כדי שהקבוצה שלנו תנצח, אנחנו צריכים למסור לחברי הקבוצה שלנו את הכדור ולהקשיב לרעיונות שלהם. לפעמים מתעוררים גם מצבים של חוסר הסכמה במשחק, וזו הזדמנות בשבילנו ללמוד איך לנתר לאחרים ולמצוא פתרונות שיהיו טובים לכולם. לדוגמה, אם יש תפקיד שאף אחד מחברי הקבוצה לא רוצה, נוכל להחליט שכל אחד מחברי הקבוצה ימלא את התפקיד בתורו במהלך המשחק.

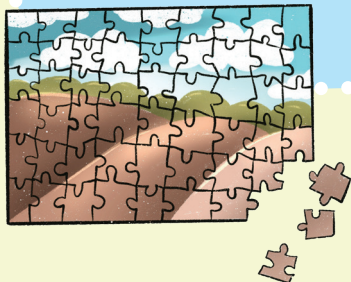
פיתוח יכולות חשיבה

ישנם משחקים שבהם אנחנו צריכים להפעיל את החשיבה שלנו. דוגמה לכך היא משחק הזיכרון: כשאנחנו משחקים במשחק זה, אנחנו צריכים להתרכז בקלפים שנחשפים על השולחן ולזכור היכן מונחים הקלפים שאנחנו זקוקים להם. גם משחקי לוח כמו דמקה ושחמט גורמים לנו להפעיל את החשיבה. כאשר אנחנו משחקים במשחקים אלו, אנחנו צריכים לחשוב לפני שאנחנו מזיזים את חיל המשחק על הלוח ולתכנן היטב את צעדינו כדי לנצח. ככל שאנחנו מרבים לשחק – אנחנו משפרים את יכולות החשיבה שלנו, בדיוק כמו שפכל 20 שאנחנו מרבים להתעמל – אנחנו מחזקים את השרירים שלנו.

התגברות על קשיים

ישנם משחקים שמלמדים אותנו להתגבר על קשיים. משחק הפאזל (הנקרא בעברית תִּצְרֹף) הוא דוגמה טובה לכך. בתחילת המשחק, כשחלקי הפאזל מונחים בַּעֲרָמָה מולנו, המשימה יכולה להיראות לנו קשה וּמִיאֲשָׁת. אבל בעזרת סבלנות, אנחנו מצליחים לחבר חלק אחד לאחר, ובסופו של דבר מרכיבים את התמונה בשלמותה. תחושת ההצלחה שאנחנו מרגישים בסוף המשחק יכולה לגרום לנו לקבל על עצמנו משימות קשות גם מחוץ למשחק, למשל, בבית או בבית הספר, ולהאמין שנוכל להצליח בהן.

כעת, כשתפתחו את משחק הקופסה האהוב עליכם או תצאו לשחק בחוץ עם חברים, ודאי תיהנו מכך כפליים: גם מהמשחק עצמו וגם מההבנה שהמשחק תורם רבות לחייכם.

עצרו!

**עברו לחוברת השאלות
וענו על שאלות 1-11.**

עלילון (קומיקס)

לאחר שהילדים קראו את הכתבה בעיתון, הם המשיכו לשוחח.

מה דעתכם שנקרא
את הסיפור הזה?

הכתבה שקראנו הזכירה
לי סיפור על חבורת ילדים
שאהבה לשחק בכדור.

קראו את הסיפור שלפניכם.

הסוד של סבא

סיפור מאת אבי כתריאל

בסמוך לחצר בית הספר שלנו, עומד לו בית קטן. בבית הזה, שְׁכָל כָּלוּ אינו מְכִיל אלא דירת חדר, גר לבדו איש זקן. בקיר הפונה אל חצר בית הספר יש חלון קטנטן – חלון הדומה יותר לחור בקיר מאשר לחלון – ודרכו מתקיים הקשר שלנו עם האיש הזקן. ולשם מה דרוש לנו הקשר? פשוט מאוד. כאשר אנו משחקים בכדור, קורה שהכדור נופל בחצרו של הסבא. או אֶז קוראים אנו פנימה: "סבא, סבא! הכדור נפל בחצר שלך", והסבא יוצא אל החצר וזורק את הכדור חזרה אלינו.

ילדי כיתה א' בבית ספרנו מתארים אותו: "הסבא עם המְזֻדָּוֹת". ומשום מה? משום שבכל יום ויום הוא יוצא מביתו וּבִידֵיו שתי מְזֻדָּוֹת, ואולם, אף פעם לא נודע לנו מה יש במזוודותיו ולאן הוא נושא אותן.

10 עלינו להודות שלא תמיד התנהגנו יפה כל כך כלפי שכן זה של בית הספר. אחדים מאיתנו אהבו לחקות את הסבא: נוטלים שני ילקוטים בידיהם ומתנודדים מצד אל צד, כדרך שהאיש הזקן מתנודד בְּהִלּוּכוֹ. והסבא לא כעס כלל וכלל כשראה זאת. להפך – הוא חייך וקרא כלפינו: "שתהיו בריאים, שובבים שכמותכם, ושרק לא תִּזְדַּקְקוּ לַמְּזוּדוֹת שלי לעולם!".

15 מנהג היה בכיתתנו לערוך מְדֵי חודש בחודשו מסיבת ראש חודש, ובכל ראש חודש מזמין המורה למסיבה אורח, שסיפור מעניין עימו. סיפור שְׁתָּכְנוּ יוכל לשמש מוֹכֶת לכולנו. והנה ימים אחדים לפני מסיבת ראש החודש האחרון אמר המורה בסופו של אחד השיעורים: "הפעם נזמין למסיבתנו את השכן שגר ליד בית הספר". מהומה קמה בכיתה: "את מי? את הסבא עם המְּזוּדוֹת?", נשמעו קולות מכל הספסלים. "ומה יש לו לספר לנו?", התפלאנו. כאן חייך אלינו המורה ורק אמר: "את זה תשמעו במסיבה..."

כשיצאנו להפסקה והתחלנו לשחק בכדור, כמעט נשכח הדבר מאיתנו. ואולם, כשראינו את הזקן שלנו יוצא לחצר ביתו הקטן, מיד רצנו אל הגדר וקראנו: "סבא! סבא! מה תספר לנו במסיבת ראש חודש?", אבל גם הוא לא עָנָה לנו דָּבָר, אלא רק חייך ושתק. 25 המשכנו לְשׁוֹחֵחַ עם הסבא במשך דקות אחדות. תוך כדי כך, יוסף, חבר מכיתתנו, לא פָּסַק מלזרוק את הכדור לאוויר. פתאום נפל הכדור על גג הבית הקטן של הזקן. יוסף מיהר לטפס על גדר חצר בית הספר ומשם אל גג הבית של הזקן. הוא נִתְמַך בחלון הקטן שבקיר הבית, אך מְעַד ונפל ארצה.

"אוי ואבוי!", נשמעה קריאה-זעקה מכי הסבא.

30 כעבור דקות אחדות היו ליד יוסף הפצוע מורים אחדים. יוסף, שרגלו נפגעה, הִסֵּע לבית החולים.

למִחְרָת הלכנו פנחס, שמעון ואני לבקר את יוסף בבית החולים.
ישבנו דקות אחדות ליד יוסף, ופתאום קרא יוסף בהִכָּנוּתוֹ ראשו אל הכתח: "הו! הנה הוא!".

35 סובבנו את ראשינו, ואת מי ראינו שם...? את הסבא עם המְזָדוּת! הוא נכנס לחדר, ושתי ידי עמוסות בשקיות של דברים טובים.

אך ראה אותנו ומייד מיהר לעברנו: "שובבים שכמותכם! באתם לבקר את יוסף? מייד, רק אֶחָלֵק את השקיות ואבוא אליכם".

ובעוד הסבא החביב שלנו סוֹבֵב בין המיטות של מחלקת הילדים ומחלק את שקיותיו, סיפר לנו יוסף: "גם אתמול היה כאן. בכל יום הוא בא לכאן ומחלק דברים טובים לכל הילדים. ושמעתי שגם לשאר בתי החולים שבסביבה יוצא הסבא שלנו לחלק פירות, עוגיות ומשחקים לילדים".

פנחס תפס את העניין: "עכשיו ברור לאן הוא נושא בכל יום את מזוודתיו".
כאשר הגיע הסבא אלינו והתיישב לצידנו, אמרתי לו: "עכשיו כבר לא תהיה לנו הפתעה במסיבת ראש החודש. הֲרִי כָּעַת אנו יודעים מהם מעשיך הטובים".
45 "ואולי... אולי אפשר לערוך את המסיבה שלנו כה, יחד עם יוסף?", נִצְנַץ פתאום רעיון במוחו של שמעון.

"לא, הרופאים לא ירשו!", קבע יוסף בפסקנות.
"נוכל לפתור זאת", אמר הסבא אחרי רגע של הִהָהוּר. "נבקש מן ההנהלה להשתמש באולם השמחות, שבו נערכות בדרך כלל בריתות המילה. ואתה, יוסף, תגיע לשם בכיסא גלגלים...".
50

דברים טובים, אתם בוודאי מְשַׁעְרִים, לא חסרו במסיבה, שנערכה בראש החודש ההוא באולם השמחות של בית החולים.
והסבא עם המְזָדוּת, שפניו קרנו מאושר, פלט באנחה: "שרק לא תִזְדַּקְקוּ שוב לִמְזָדוּת שלי, שובבים שכמותכם!".

**עברו לחוברת השאלות
וענו על שאלות 12-26.**

מעובד על פי: אבי כתרילאל, אוצר המלכים, 1982, הוצאת זרקור, עמ' 11-17. © כל הזכויות שמורות למחבר ולהוצאה (זרקור).
איורים: רחלי בן זאב
אנו מכבדים את זכויותיהם של בעלי זכויות יוצרים ומשקיעים מאמצים באיתור בעלי הזכויות לצורך שימוש בחומרים המופיעים בקובץ זה.
לנבי תכנים שבעליהם לא אותרו, השימוש נעשה על פי סעיף 27 לחוק זכויות יוצרים תשס"ח-2007.
אם לדעתכם נפגעה זכותכם כבעלים של זכויות יוצרים בחומרים המופיעים בקובץ זה, הנכם מוזמנים לפנות באמצעות הדואר האלקטרוני לכתובת rama@education.gov.il

חוברת טקסטים 6431 בעברית לכיתה ד (4) חינוך חרדי | 30/01/23, 13:46 6431-EVR-022C-4A-SOF-TEXT © כל הזכויות שמורות לראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, משרד החינוך

חוברת טקסטים 6431 בעברית

לכיתה ד | חינוך חרדי

כל הזכויות שמורות למדינת ישראל, משרד החינוך, ראמ"ה. השימוש במסמך זה, לרבות הפריטים שבו, מוגבל למטרות לימוד אישיות בלבד או להוראה ולבחינה על ידי מוסד חינוך בלבד, לפי הרשאה מפורשת למוסד חינוך באתר ראמ"ה. זכויות השימוש אינן ניתנות להעברה. חל איסור מפורש לכל שימוש מסחרי וכן לכל מטרה אחרת שאינה מסחרית. אין להעתיק, להפיץ, לעבד, להציג, לשכפל, לפרסם, להנפיק רישיון, ליצור עבודות נגזרות בין על ידי המשתמש ובין באמצעות אחר לכל מטרה או למכור פריט מפרטי המידע, התוכן, המוצרים או השירותים שמקורם במסמך זה. תוכן המבחנים, לרבות טקסט, תוכנה, תמונות, גרפיקה וכל חומר אחר המוכלל במסמך זה, מוגן על ידי זכויות יוצרים, סימני מסחר, פטנטים או זכויות יוצרים וקניין רוחני אחרות, ועל פי כל דין; כל זכות שאינה ניתנת במסמך זה במפורש, דינה כזכות שמורה.